

L'APUNT

Hermitage? Que se'l confitin a Madrid

Jaume Vidal

Ens hem deixat perdre coses interessants que han acabat a la capital del Regne. Com ara la fira Arco, que va néixer a Barcelona per donar brillantor a Madrid. D'altres no han pogut prendre'ns-les: fa poc la presidenta de la Comunitat de Madrid, Isabel Díaz Ayuso, volia pispar-nos el Mobile World Congress, però el conseller delegat de l'esdeveniment, John Hoffman, li va dir: "Demà

m'afaitaràs." Ara, l'endemà que l'Ajuntament de Barcelona presentés quatre informes desfavorables a la instal·lació de la delegació del Museu de l'Hermitage al port de Barcelona, el consistori madrileny es despenja dient que vol obtenir la franquícia. La cultura no pot ser això. Si el volen, que se'l confitin. I nosaltres, a cuidar els nostres museus, que és el que toca.

volució"

llocs 26 al 100, i que també són extraordinaris. Cal, com deia abans, que el públic abandoni la zona de confort i passi de *reconèixer a conèixer*. En aquest sentit cal tenir en compte nous creadors que estan entronitzant-se en altres teatres i que, al Liceu, no han tingut encara l'oportunitat de presentar-hi ni un sol títol: Kaija Saariaho, Thomas Adès, Olga Neuwirth...

I, quant a compositors i cantants catalans, quin ha de ser el seu paper al Liceu?

Volem tenir una idea de patrimoni a la francesa, que vol dir recuperació de títols llunyans al mateix temps que fomentem obres de nova creació. Mirarem de recuperar un títol clàssic de tradició catalana, sigui del barroc, el classicisme o el segle XIX, almenys cada dues temporades. Hem formalitzat ja una sèrie d'encàrrecs a cinc compositors per a les pròximes sis temporades. I, respecte als cantants, puc avançar que farem *La flauta màgica* dirigida per Gustavo Dudamel, amb Javier Camarena debutant en el rol de Tamino i [la catalana] Núria Rial fent de Pamina, en el que serà la seva presentació oficial al Liceu. No pot ser que ella, així com tampoc Marta Mathéu, Xavier Sabata i Joan Martín-Royo, no hagi tingut mai cap oportunitat al Liceu.

Quin és el primer cop que va quedar fascinat per una òpera, vostè?

El primer cop sempre ens marca molt i, en el meu cas, va ser un *Così fan tutte* l'any 1989 aquí al Liceu, coincidint amb el centenari de la seva estrena. Vaig dormir amb el pòster d'aquella funció, que vaig comprar aquella nit, durant molt temps. A l'escola, en lloc de tenir carpetes folrades amb *popeiros*, hi tenia el Brendel, el Sokolov, el Pavarotti o la Kiri Te Kanawa. Els altres devien pensar que era una mena de *freaky*, però, per a mi, era d'allò més normal. ■

Víctor García de Gomar, que va agafar el relleu de Christina Schepelmann, fotografiat ahir al Liceu ■ JUANMA RAMOS

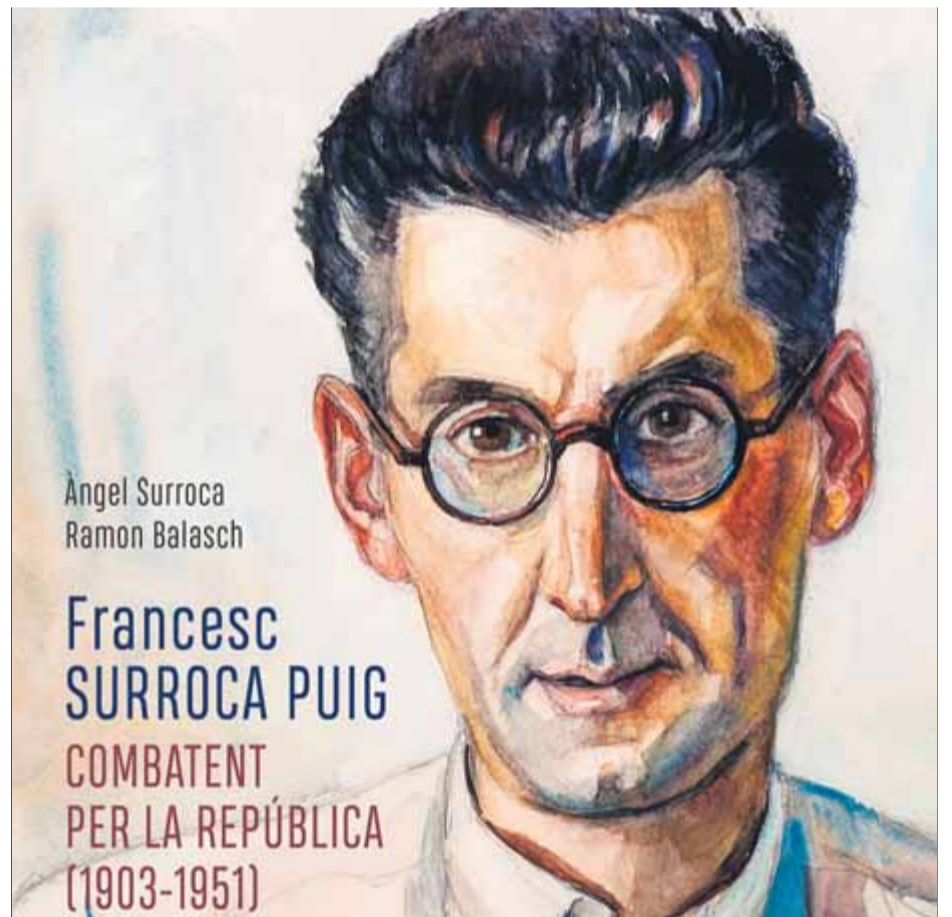
Un llibre recupera la història de Francesc Surroca Puig, que va passar de banquer a condemnat a mort

Una ànima recuperada

Jaume Vidal
BARCELONA

Quan s'estira d'un fil se'n troba un altre. Això és el que va passar a Ramon Balasch quan li van encarregar un estudi sobre Derivados Forestales SA, empresa dedicada a la destil·lació de la fusta. Aquesta empresa havia estat fundada el 1942 per Joaquim Saltor Madorell. L'empresa es va refundar amb grup de grans seders tèxtils catalans encapçalats per Josep Pàmies Corrons. I és aquí quan entra el protagonista d'aquesta història: el gironí Francesc Surroca Puig, l'encarregat de fer l'auditoria de l'empresa. Surroca Puig era un home que havia estat molt vinculat a la banca catalana a finals dels anys vint. L'escriptor Ramon Balasch va descobrir en el seu treball de recerca que Surroca Puig no només era un personatge en el món de les finances i l'empresa, sinó que tenia una biografia vinculada a fets tràgics en temps de la República i la guerra espanyola que fins i tot la seva família desconeixia.

La complexa biografia de Surroca Puig ha estat articulada en el llibre escrit per Ramon Balasch i el fill del protagonista Àngel Surroca: *Francesc Surroca Puig. Combatent per la República (1903-1951)* (Balasch Editor). A més de la biografia, l'edició inclou una edició facsímil del consell de guerra que va patir i de la condemna a mort i també l'obra de teatre *La felicitat entre reïxes*, escrita al corredor de la mort.

Retrat de Surroca fet a la presó de Girona pel pintor rus Rod i que ha servit de coberta ■ B.E.

El perquè dels entrebancs que va passar Surroca Puig el trobem en el seu tarannà obert, que el va portar, tot i ser un home de banca (va arribar a ser apoderat i sotsdirector del Banc de Catalunya a Girona del 1928 al 1931) a tenir el sentit de sensibilitat social. Va militar a Esquerra Republicana, amb qui es va presentar a les eleccions municipals per Girona l'any 1934, i va participar en els fets d'Octubre del 34. I com a conseqüència va passar dos mesos a la presó de Girona. El setembre de 1938 es va incorporar a l'exèrcit republicà i se'n va anar al

front del Segre. Fet presoner, ho va pagar car amb camps de concentració, presó i judici. "Un dels seus denunciants va ser un antic company de l'escola que també havia treballat amb ell: Manuel Bonmatí", explica Balasch.

Surroca Puig és un cas singular. Va assumir la seva defensa i va aconseguir que la seva condemna a mort el 1940 se li commutés per 30 anys de presó. Finalment va assolir la llibertat condicional per Nadal de 1943, després de cinc anys de presó.

Però les desgràcies no es van acabar aquí. Va tornar a ser denunciat pels

seus antics masovers, fet que el va obligar a fugir i a viure en la clandestinitat a Barcelona (1945-1947), primer a casa del seu cosí germà Josep Maria Cruanyes Surroca, avi de Josep Cruanyes Tor, de la Comissió de la Dignitat. Finalment, Surroca va rebre l'encàrrec de fer la primera auditoria de Derivados Forestales, SA, refundada pel magnat tèxtil Josep Pàmies Corrons, que va confiar el timó a Pere Madí Ruisñol, oncle avi de David Madí, i a Pere Mir Puig, la viabilitat de la companyia. "Una història que serà objecte d'un nou llibre", explica Balasch. ■